

Już w ten weekend od piątku do niedzieli od godziny 10-tej do 18-stej będzie można za darmo zwiedzać podziemia będzińskie. Wyczekiwany od dłuższego czasu projekt zagospodarowania wewnątrz będzińskich podziemi wreszcie dobiegł końca. Poniżej zamieszczam materiał prasowy zaprezentowany na łamach portalu naszemiasto Będzin.

„Grosz szeroki w komorze celnej w Będzinie w XIV wieku, świetlisty gmerk Hinko Etiopusa otwierający wejście na średniowieczny będziński rynek, młyn w cementowni i podróż tramwajem linii 21 w 1928 roku do Sosnowca. To tylko nieliczne atrakcje, które już niedługo będą mogli obejrzeć i przeżyć mieszkańcy Będzina, Zagłębia oraz turyści, którzy już dziś pytają o tajemnicze korytarze pod Zamkiem. W otwieranych w najbliższy piątek 13 grudnia podziemiach Wzgórza Zamkowego powstanie nowoczesna narracyjna trasa turystyczna – „Kalejdoskop historii”.

Trasa ekspozycyjna zaprojektowana w podziemnym labiryncie będzie pierwszą tego typu atrakcją w Polsce. Wilgoć, nierówności ścian, szczeliny i uskoki zostają wpisane w trasę ekspozycyjną. Turyści poznając historię Będzina jednocześnie zapoznają się z tym niezwykłym miejscem – geologią, powstaniem korytarzy. Poznają też historię Będzina od początków osadnictwa, aż do XX wieku. Metaforą prowadzącą zwiedzających jest kalejdoskop i jego szkiełka, które zwiedzający oglądają z bliska. Szkiełka te w kolejnych obszarach ożywają za dotknięciem ręki zwiedzających. Dzięki nim staje się możliwe spotkanie z Kazimierzem Wielkim, papieżem Klemensem VII, Janem Dormanem czy Rutką Laskier.

Invalid Displayed Gallery

Fot. UM Będzin.

Bogactwo naturalne Będzina, z którego korzystali na przestrzeni dziejów: zamieszkujący tu osadnicy kultury łużyckiej w VII i VI w. p.n.e., rzemieślnicy od wczesnego średniowiecza czy wreszcie robotnicy przybywający masowo do Będzina w okresie rewolucji przemysłowej. Będzin i jego specyficzne położenie na ziemi – położenie graniczne, które miało konsekwencje gospodarcze i polityczne – to także istotny wątek ekspozycji pokazujący granicę na Czarnej Przemszy i Bystrzycy jako jedną z najtrwalszych granic w Europie.

Zaprojektowana przez firmę [AdVenture Multimedialne Muzea](#) trasa korzysta z najlepszych wzorców nowoczesnych historycznych wystaw narracyjnych, ale jednocześnie ma własną specyfikę. Projekt plastyczny przewiduje artystyczne, symboliczne przetworzenie charakterystycznych przestrzeni publicznych i prywatnych np. fabrykę, kopalnię czy cementownię z XIX w., targ średniowieczny, browar. Ekspozycja będzie oddziaływać na widza obrazem, dźwiękiem i obecnym w podziemiach zapachem. Aby dotrzeć do młodego pokolenia, estetyka trasy ekspozycyjnej „Kalejdoskop historii” nawiązuje do tolkienowskiego „Władcy pierścieni”. Sprzyja temu charakter miejsca i opowieści. Wystawa ma charakter multimedialny, ale wykorzystuje też autentyczne obiekty i dokumenty oraz wspomnienia świadków historii. Na jej potrzeby zostaną nagrani świadkowie – mieszkańcy, którzy pamiętają Będzin w okresie okupacji czy w pierwszych powojennych dekadach.

Każdy, kto przejdzie trasę – labirynt, powinien znać ramy czasowe powstania Będzina,

najważniejsze postaci z historii Polski wpisane w jego historię, rozumieć procesy kształtowania się instytucji państwowych i samorządowych, w tym w szczególności kształtowania się granic. Powinien także poznać historię najciekawszych miejsc i budynków Będzina – tych, które może jeszcze dziś odnaleźć w tkance miasta oraz tych, które zniknęły na zawsze w wyniku działań człowieka czy żywiołów. Wreszcie powinien zadać sobie pytanie o znaczenie sojuszy politycznych i ich wpływ na losy mieszkańców najmniejszej nawet wspólnoty politycznej. Autorzy ekspozycji stawiają sobie za cel prezentację Będzina w taki sposób, aby zwiedzający poczuli się zachęcani do dalszej eksploatacji – do odwiedzenia zamku, pałacu, dawnego domu modlitwy i innych atrakcji miasta.

Narracja wystawy zostanie poprowadzona w taki sposób, aby zwiedzający poczuli, że historia jest zapisem działań człowieka. Nie anonimowego, obcego, ale rozpoznawalnego, znanego. Wystawa ma zatem dać poczucie bliskości z tym, co wydarzyło się w przeszłości w Będzinie. Zwiedzający może – dosłownie i w przenośni – dotknąć okruchów historii. Wydarzenia z przeszłości – czasami legendarne, związane z obecnością na tej ziemi królów, wojewodów, biskupów, jak również zwykłych obywateli – mienia się jak drobiny szkła w kalejdoskopie, układając się w wielobarwną mozaikę. Mozaika ta symbolizuje zaś wielość kultur, odmiennosć losów, mnogość organizmów państwowych, które spotykają się w Będzinie. Narracja prowadzi zwiedzających tak, że stają się oni częścią tego wielobarwnego pejzażu. Sami ustawiają się dziś w orszaku wielowiekowej historii.

Proponowane elementy scenografii przenoszą odbiorcę do epok i w miejsca odkrywane przez odbiorcę wraz z historią Będzina. Nie są one jednak dosłownym cytatem, kopią. Są artystycznym przetworzeniem krajobrazów, przedmiotów, obiektów – przypominają świat z wykopalisk, zastygły pod powierzchnią ziemi. Świat ten ożywa za dotknięciem smugi światła, gry światłocieni. Materiał służący do produkcji elementów scenograficznych – włókno szklane – nie będzie ulegał zniszczeniu pod wpływem warunków atmosferycznych panujących w podziemiach. Uzupełnienie stanowią będą rdzewiejąca blacha, której postępująca korozja wpisana jest w scenografię oraz murszejące drewno.

Zachowaniu uwagi sprzyjać będzie dynamika ekspozycji budowana grą światła i dźwiękiem oraz ciekawie zaaranżowane elementy scenograficzne – w niektórych pomieszczeniach zachęcające do dotknięcia, przestawienia czy zabawy.

Elementy scenografii to m.in. geologiczny przekrój ziemi z zatopionymi w nim rudami i innymi surowcami, modele ważnych w historii miasta budynków, zmieniające się na przestrzeni dziejów targowisko, elementy fabryk i hut – symboli XIX-wiecznego Będzina, wewnątrz tramwaju. Instalacje te nie są martwe. Skrywają one bowiem prawdziwe eksponaty, którym zapewnione będą odpowiednie warunki ekspozycyjne, oraz multimedialne atrakcje.

W nowoczesnej ekspozycji nie może zabraknąć też atrakcji dla dzieci. Autorzy koncepcji przygotowali średniowieczny warsztat pracy hutnika, górnika. Na zrekonstruowanych na podstawie archiwalnych rycin rynkach dzieci będą mogły płukać srebro, z którego następnie wybiją monety. W sąsiedztwie targu będą także mogły same zrobić masło.”

Zapowiada się ciekawie.

Kalejdoskop historii pod Wzgórzem Zamkowym w Będzinie

wyświetleń: 616

Share this:

WhatsApp

Print